מחוון למורה

מחוון: מזבח, חצר ונר תמיד: "להעלת נר תמיד"

1. "חָמֵשׁ אַמּוֹת אׇרְכּ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רׇחַב, רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ, וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת, קׇמָתוֹ"; עצי שטים מצופים נחושת, קרנות בארבע הפינות; "נְבוּב לֻחֹת". עומד בחצר, מול פתח האהל.
2. "לְכַפֵּר עַל עַזּוֹת מֻצַּח", לפי "ומצחך נחושה" (ישעיהו מח): המזבח מכפר על חוצפה וקשיות לב.
3. חצר: מזבח העולה (ובפרק ל גם הכיור); כל העם. קודש: שולחן, מנורה (ובפרק ל מזבח הקטורת); הכוהנים. קודש הקודשים: הארון והכפורת; הכוהן הגדול (לפי ויקרא טז).
4. רש"י: כותשים במכתשת ולוקחים את הטיפה הראשונה, "כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ שְׁמָרִים". אור נקי וטהור במשכן (תשובות אישיות).
5. ספורנו: "ועשית" = על ידי אחרים, ו"ואתה" = "לְהוֹדִיעוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה הוּא בְּעַצְמוֹ". רשב"ם: המשכן נבנה לפי שעה, אבל השמן לכל שנה ושנה, ולכן "צו": "לפי שכל לשון צוואה לדורות ומיד".
6. "מַדְלִיק עַד שֶׁתְּהֵא שַׁלְהֶבֶת עוֹלָה מֵאֵלֶיהָ": המחנך מלווה עד שהתלמיד "דולק" בכוחות עצמו (תשובות פתוחות).
7. א. עד כאן נאמר "ועשית"; כאן "ואתה". ספורנו: משה עצמו מצווה את העם, לא האומנים; רשב"ם: לשון "צו" מציינת מצווה לדורות, בניגוד לתרומה לבניין שהיא לפי שעה; רמב"ן: השמן מובא אל משה כדי שיבדוק שהוא זך וכתית. ב. העם: "וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שָׁמֶן", "מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"; הכוהנים: "יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר". הערך: כל אחד תורם את חלקו, והאור במשכן שייך לכולם (תשובות מנומקות). ניקוד מוצע: א 10 (5 לכל פרשן); ב 10 (פסוקים 5, הסבר 5).

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, רשב"ם ואור החיים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: פרקי ציווי המשכן בספר שמות (כה-לא) נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.